

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
V kadencja

Druk nr 40

Warszawa, 15 listopada 2005 r.

Pan
Marek Jurek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Andrzeja Mańkę.

(-) Przemysław Andrejuk; (-) Witold Mieczysław Bałazak; (-) Krzysztof Bosak; (-) Witold Hatka; (-) Jan Jarota; (-) Marek Kawa; (-) Andrzej Mańka; (-) Arnold Masin; (-) Leszek Murzyn; (-) Radosław Parda; (-) Daniel Pawłowicz; (-) Szymon Pawłowski; (-) Bogusław Sobczak; (-) Robert Strąk; (-) Piotr Ślusarczyk; (-) Rafał Wiechecki; (-) Wojciech Wierzejski.

Ustawa
z dnia
o zmianie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r.
o świadczeniach rodzinnych

Art. 1

W ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. nr 228, poz. 2255 z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) do art. 2 dodaje się pkt 3) i pkt 4) o treści:

„3) zapomoga wypłacana przez gminy, na podstawie art. 22a;

4) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.”

2) w art. 9 Skreśla się ust. 5.

3) dodaje się Rozdział 4a o treści:

„Rozdział 4a

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

Art. 15b. 1. Z tytułu urodzenia się żywego dziecka przyznaje się jednorazową zapomogę w wysokości 1000 zł. na jedno dziecko.

2. Zapomoga, o której mowa w ust. 1 przysługuje ojcu lub matce albo opiekunowi prawnemu niezależnie od ich dochodów.

3. Wniosek o wypłatę zapomogi składa się w terminie 3 miesięcy od dnia narodzin. Wniosek złożony po terminie właściwy organ pozostawia bez rozpoznania.

Art. 15c. Do świadczenia rodzinnego określonego w niniejszym rozdziale nie stosuje się przepisów art.23 ust.3-5.

4) dodaje się art. 22a o treści:

„Art.22a. 1. Rada gminy w drodze uchwały może przyznać zamieszkałym na terenie jej działania osobom jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia ich dziecka.

2. Do zapomogi, o której mowa w ust. 1 nie stosuje się przepisów rozdziałów 4, 6 i 7 ustawy.

3. Szczegółowe zasady udzielania zapomogi określa uchwała rady gminy.

4. W związku z urodzeniem się jednego dziecka, może być przyznana tylko jedna zapomoga.

5. Wypłaty zapomóg finansowane są ze środków własnych gminy.”

5) Art.24 ust. 1 otrzymuje brzmienie: „Art.24.1. Prawo do świadczeń rodzinnych ustala się na okres zasiłkowy, z wyjątkiem świadczeń, o których mowa w art. 9, 14-16 i 15b.”

Art.2

W wypadku podjęcia przez radę gminy uchwały przyznającej świadczenie określone w § 1 pkt 4) lub podobne przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, konieczne jest podjęcie nowej uchwały, rada gminy może jednak określić w niej zakres osób uprawnionych w taki sposób, aby zapomogę otrzymały osoby, które byłyby uprawnione na podstawie uchwały poprzedniej.

Art.3

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

I.

Nowelizacja jest uzasadniona koniecznością poprawy sytuacji rodzin, którym urodziło się dziecko. Przemawiają za tym zarówno względy społeczne, jak i demograficzne. Oczywiście, nie będzie tak, że świadczenie w wysokości 1000 „przekona” kogokolwiek do urodzenia dziecka, tym niemniej państwo winno dać czytelny sygnał i realną pomoc rodzinom wychowującym dzieci. Projektodawcy nie widzą potrzeby ustalać pułapu dochodów, od których świadczenie miałby przysługiwać.

Skreślenie przepisu art. 9 ust. 5 jest konieczne z uwagi na fakt, iż inna jest rola dodatku do zasiłku rodzinnego a inna zapomogi, o której mowa w projekcie nowelizacji. Bez tego zabiegu, osoby najuboższe byłyby faktycznie pozbawione dodatku, co nie jest uzasadnione ze względów społecznych.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka jest świadczeniem rodzinnym a zatem jest zwolniona z podatku dochodowego.

II.

Nowelizacja wychodzi również na przeciw staraniom samorządów lokalnych mających na celu pomoc rodzinom, którym urodziło się dziecko. Podejmowane przez rady gmin stosowne uchwały są kwestionowane przez wojewodów i sądy administracyjne, jako nie mające oparcia w ustawowych zadaniach i kompetencjach gmin.

W opinii wnioskodawców, należy umożliwić samorządom lokalnym wypłacanie tzw. „becikowego”, gdyż w obecnej sytuacji pomoc taka jest dla rodzin niezmiernie potrzebna i uzasadniona a nie ma jakichś aksjologicznych powodów, dla których taka realizacja kompetencji gminy nie byłaby możliwa. Podkreślić należy, iż przepisy art. 18, 71 i 72 Konstytucji RP wyraźnie nakazują podjęcie przez władzę publiczną starań zmierzających do ochrony i pomocy

rodzinie, zaś przepis art. 7 ust. 1 pkt. 16 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym do jego zadań zalicza prowadzenie polityki parorodzinnej.

Projekt zakłada umiejscowienie „becikowego” w systemie prawnym, jako nowej formy zasiłku rodzinnego finansowanego z budżetu danej gminy, co pozwoli na ustawowe, przedmiotowe zwolnienie świadczenia z podatku dochodowego (art. 21 ust. 1 pkt.8 ustawy PDOF). Nowelizacja ustawy daje jedynie możliwość (nie obliguje w żaden sposób) gminom do podejmowania stosownych uchwał, podobne rozwiązanie jest już zastosowane w przepisie art. 15a ustawy.

Zdaniem projektodawców, zasadne jest możliwie szerokie oddanie samorządowi lokalnemu możliwości kształtowania uchwał przyznających zapomogi. Uznać należy, iż to gminy najlepiej będą wiedziały do kogo i w jakim zakresie skierować środki, szczególnie że to będą środki własne gmin. Mając powyższe na względzie regulację dotyczącą „becikowego” należy wyłączyć spod działania przepisów rozdziałów 4, 6 i 7 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Przepis art. 2 pkt) 3 ma na celu uregulowanie sytuacji w gminach, w których już podjęto podobne uchwały. W części gmin uchwały te funkcjonują, w części zostały zakwestionowane i znajdują się na różnych szczeblach postępowania administracyjnego i sądowno- administracyjnego. Projekt zakłada konieczność podjęcia nowej uchwały przez radę gminy (nawet w sytuacji gdy poprzednia uchwała nie została zakwestionowana), która jednak będzie mogła uprawnić do świadczenia również osoby, które byłyby uprawnione na podstawie uchwały poprzedniej. Rozwiązanie takie, choć skomplikowane, pozwoli z jednej strony na ujednoczenie wszystkich rozwiązań w poszczególnych gminach a z drugiej strony da możliwość rozwiązania problemu obywateli, którym rady

gmin przyznały świadczenie a którzy nie zawsze rozumieją motywy działania wojewodów i sądów administracyjnych, które de facto im te świadczenia odebrały.

Projekt nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt powoduje konieczność wydatkowania z budżetu państwa kwoty ok. 340 mln. rocznie, koszt ten winien być pokryty z oszczędności w wydatkach na administrację.

Warszawa, 17 listopada 2005 r.

BSE-WEP-200/05

Pan
Marek Jurek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
o zgodności przedstawionego poselskiego projektu ustawy o zmianie
ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych
(przedstawiciel wnioskodawców: poseł Andrzej Mańka) z prawem Unii
Europejskiej

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. - Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2002 r. Nr 23, poz. 398, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

I. Przedmiot projektu ustawy

Przedstawiony do zaopiniowania poselski projekt ustawy o zmianie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych przewiduje wprowadzenie dwóch nowych świadczeń rodzinnych:

1. jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka (zapomoga w wysokości 1000 zł. przysługiwałaby na podstawie ustawy, w każdym przypadku urodzenia się dziecka żywego)
2. zapomogi wypłacanej przez gminy, również z tytułu urodzenia dziecka (ta zapomoga byłaby fakultatywna; ustawa nie przewiduje jej kwotowego ograniczenia, byłaby finansowana ze środków własnych gminy; do zapomóg tych nie miałyby zastosowania przepisy o finansach publicznych).

II. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje kwestii objętych projektem ustawy.

III. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa wspólnotowego

Projekt ustawy nie jest objęty zakresem przedmiotowym prawa Unii Europejskiej.

IV. Konkluzje

Przedstawiony poselski projekt ustawy o zmianie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych nie jest objęty zakresem przedmiotowym prawa Unii Europejskiej.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Studiów i Ekspertyz

Wiesław Staśkiewicz

Warszawa, 17 listopada 2005 r.

BSE-WEP-201/05

Pan
Marek Jurek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
dotycząca możliwości uznania przedstawionego poselskiego projektu
ustawy o zmianie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach
rodzinnych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Andrzej Mańka) za
projekt ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art.
95a ust. 1 Regulaminu Sejmu

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. - Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2002 r. Nr 23, poz. 398, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

Stosownie do art. 95a ust. 1 Regulaminu Sejmu, projektem ustawy wykonującym prawo Unii Europejskiej jest projekt ustawy mający na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

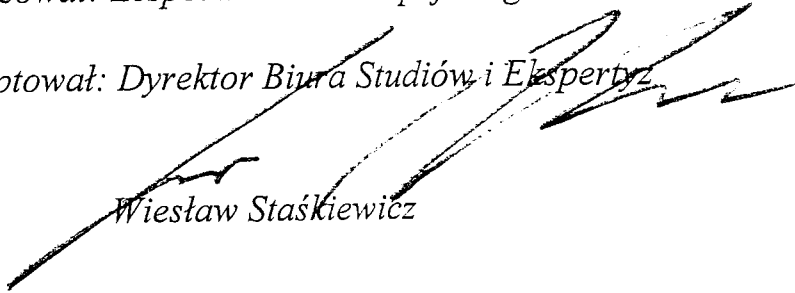
Przedstawiony do zaopiniowania poselski projekt ustawy o zmianie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych przewiduje wprowadzenie dwóch nowych świadczeń rodzinnych:

1. jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka (zapomoga w wysokości 1000 zł. przysługiwałaby na podstawie ustawy, w każdym przypadku urodzenia się dziecka żywego)
2. zapomogi wypłacanej przez gminy, również z tytułu urodzenia dziecka (ta zapomoga byłaby fakultatywna; ustawa nie przewiduje jej kwotowego ograniczenia, byłaby finansowana ze środków własnych gminy; do zapomóg tych nie miałyby zastosowania przepisy o finansach publicznych).

Ponieważ projekt nie wykonuje obowiązków implementacyjnych nałożonych na Polskę prawem Unii Europejskiej, nie ma podstaw by uznać go, w trybie art. 95a ust. 3 Regulaminu Sejmu, za projekt ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Studiów i Ekspertyz

Wiesław Staśkiewicz